

Båven - SE653707-156202

[MapImage](#)

Vattenkategori	Sjö	Län	Södermanland - 04
Typ	Vattenförekomst under förändring	Kommuner	Flen - 0482
Distrikt	3. Norra Östersjön - SE3		Gnesta - 0461
Huvudavrinningsområde	Nyköpingsån - SE65000	Yta (km²)	Nyköping - 0480
			64,2

Mer information <http://viss.lansstyrelsen.se/Waters.aspx?waterEUID=SE653707-156202>

Länk till preliminära vattenförekomster

Den här vattenförekomsten/övrigt vatten kommer att förändras till nedanstående vattenförekomster eller övriga vatten

Malmaån - WA37606021	Förvaltningscykel 3 (2017 - 2021)
Båven, stora - WA18240221	Förvaltningscykel 3 (2017 - 2021)
Båven, västra - WA60136007	Förvaltningscykel 3 (2017 - 2021)

Allmän beskrivning

Båven är en klarvattensjö och karaktäriseras av förgreningar och många öar. Det finns ett rikt fågelliv med många fågelskyddsområden. Båven har ett av landetstättaste bestånd av fiskgjuse. Sjön är även vattentäkt för många som bor intill Båven. Vissa vikar är påverkade av närsalter och övergödningsproblem tenderar att ha blivit vanligare än förr. För att sjön ska behålla sin karaktär som klarvattensjö är det viktigt att inte påverka sjön negativt genom till exempel näringsämnestillförsel.

Båven hyser både mal och tjockskalig målarmussla. I de nordvästra delarna av Båven, kring Lillsjön, Hornsundssjön och Kvarnsjön finns unika livsmiljöer för malen. Längs delar av strandzonen finns här underminerade strandkanter och stundvis flera meter breda, flytande gungflyn av vass, sälgbuskage, klibbal, björk m.m. Under dessa är vattendjupet ca 1,5–2meter. Botten består ofta av finsediment. Här finns även pilar och sälgar som hänger ut med grenar och rotsystem i vattnet samt sumpskogar av klibbal med rötter och rotsöcklar i vattnet. Dessa miljöer är viktiga lek – och uppväxtmiljöer för malen. Leken sker bland rötter och vegetation där hanen bygger ett bo dit han lockar honan. De grunda och avsnörda vikarna/sidosjöarna värms upp snabbt på försommaren vilket är positivt då ägg och yngel kräver en vattentemperatur över 22 °C för att utvecklas.

Under sommaren 2017 genomfördes ett forskningsprojekt där man filmade med akustisk kamera in under gungflyna. Flera stora malar observerades nära varandra under gungflyna. På vissa ställen observerades gungflyna vara över 10 meter djupa/breda.

Dessa miljöer med gungflyn och riklig förekomst av överhängande träd och grenar finns delvis i andra delar av Båven, exempelvis finns förekomst av vegetationsrika strandmiljöer och överhäng i Skarvnäsviken och Torparviken samt i Edebysjön. På enstaka platser finns det håligheter under underminerad strandkant eller gungfly men inte i den omfattning som finns i området Lillsjön-Kvarnsjön. Dessa gungflymiljöer utgör en mycket liten andel av Båvens strandmiljöer, vilka till stor del utgörs av klippor eller grunda strandzoner.

För att malen ska kunna vandra fritt är det viktigt att det inte finns vandringshinder mellan sjöarna. Sibro är en viktig länk mellan Båven och Lidsjön, liksom Forssaån är en viktig passage mellan Uren och Båven. I båda dessa åar finns vandringshinder som till stor del hindrar malen från att vandra fritt. Vid sibro kan enstaka malar spridas nedströms men ej uppströms. Vid Forssaån finns en gammal betongklack som reglerar utloppet. Vid lågvatten är nivån över klacken endast ett 10-tal cm och utgör då vandringshinder för större individer.

Tjockskalig målarmussla är känd i de tillrinnande vattendragen Nässelstaån och Natån vid Stjärnhov samt från Båvens utlopp vid Sibro och Husbyån, som rinner från Lidsjön till Långhalsen. Musslan vill ha strömmande vatten och skulle även kunna finnas i strömmande sund i Båven och andra tillrinnande vattendrag. De lokaler i Båvenområdet där arten påträffats har alla förekomst av sand i närområdet, t.ex. åsar. I andra områden tex Kiladalen påträffas dock arten i områden utan sand. Musslan kan sitta på upp till ett par meters djup. Om vattendraget har mindre flöde sitter musslorna oftast mitt i strömfåran, där vattenhastigheten är som störst.

Även musslorna begränsas i sin spridning av vandringshinder då musslornas spridning främst sker under larvstadiet, så de lever parasitiskt på fisk. Både vid Sibro och i Nässelstaån finns vandringshinder för fisk.

Miljö kvalitetsnorm

Ekologisk status**Kvalitetskrav**
 God ekologisk status
ReferenserMiljökvalitetsnormer för yt- och grundvattenförekomster i Norra Östersjöns vattendistrikt **Kemisk ytvattenstatus****Kvalitetskrav**
 God kemisk ytvattenstatus

God kemisk ytvattenstatus 2015 med undantag för kvicksilver (Hg) och polybromerade difenyletrar (PBDE). Ämnen vars påverkan i första hand kommer ifrån atmosfäriskt nedfall från långväga lufttransporter efter förbränning av varor. Ämnena överskrider sina respektive gränsvärden i fisk i alla Sveriges vattenförekomster (se referenser från NRM i referensbiblioteket i VISS: 53314 och 53315). Även om halterna minskar generellt på grund av restriktioner är det svårt att veta när god kemisk status kommer att uppnås. Undantag sätts i form av mindre strängt krav med skälen tekniskt omöjligt.

Undantag - Mindre stränga krav

Kvicksilver och kvicksilverföreningar

 Uppnår ej god kemisk ytvattenstatus
▲ Motiveringstexten kan uppdateras av ansvarig länsstyrelse eller vattenmyndighet

Ett undantag i form av mindre strängt krav har satts för kvicksilver (Hg), i enlighet med bilaga 6 till Havs- och vattenmyndighetens föreskrifter (HVMFS 2013:19) om statusklassificering och miljökvalitetsnormer avseende ytvattenstatus. Halterna av kvicksilver bedöms överskrida gränsvärdet i fisk i samtliga vattenförekomster (se referens från SLU i referensbiblioteket i VISS: 51583 eller IVLs biotadatabas: 51273). Skälet för undantag är att det bedöms vara tekniskt omöjligt att sänka halterna av kvicksilver till de nivåer som motsvarar god kemisk ytvattenstatus. Den största påverkan av kvicksilver består av atmosfärisk deposition vars ursprung är långväga, globala atmosfäriska utsläpp från tung industri och förbränning av stenkol. I Sverige har en stor mängd av det nedfallande atmosfäriska kvicksilvret under lång tid ackumulerats skogsmarkens humuslager, varifrån det kontinuerligt sker ett läckage till ytvattnet med påföljande ackumulering i vattenlevande organismer och fisk. Problemet bedöms ha en sådan omfattning och karaktär att det i dagsläget saknas tekniska förutsättningar att åtgärda det. De nuvarande halterna av kvicksilver (december 2015) får dock inte öka.

Bromerad difenyleter

 Uppnår ej god kemisk ytvattenstatus
▲ Motiveringstexten kan uppdateras av ansvarig länsstyrelse eller vattenmyndighet

Ett undantag i form av mindre strängt krav har satts för bromerade difenyletrar (kongenerna 28, 47, 99, 100, 153 och 154), även kallade polybromerade difenyletrar (PBDE), i enlighet med bilaga 6 till Havs- och vattenmyndighetens föreskrifter (HVMFS 2013:19) om statusklassificering och miljökvalitetsnormer avseende ytvattenstatus. Halterna av PBDE bedöms överskrida gränsvärdet i fisk i samtliga vattenförekomster (se referenser från NRM i referensbiblioteket i VISS: 53314 och 53315). Skälet för undantag är att det bedöms vara tekniskt omöjligt att sänka halterna av PBDE till de nivåer som motsvarar god kemisk ytvattenstatus. Problemet beror främst på påverkan från långväga luftburna föroreningar och bedöms ha en sådan omfattning och karaktär att det i dagsläget saknas tekniska förutsättningar att åtgärda det. De nuvarande halterna av PBDE (december 2015) får dock inte öka.

Skyddade områden

Område	Kvalitetskrav	Områdestyp	EUID
Båven	Krav enligt dricksvattenföreskrifterna	Dricksvattenförsörjning, Artikel 7	SEA7SE653707-156202
Sparreholmsbadet	Tillfredsställande badvattenkvalitet	Badvatten	SE0220482000000749
Båven	Gynnsam bevarandestatus	Natura 2000 SPA Fågeldirektivet Natura 2000 SCI Habitatdirektivet	SE0220303
Båvenöarna	Gynnsam bevarandestatus	Natura 2000 SPA Fågeldirektivet Natura 2000 SCI Habitatdirektivet	SE0220145

Statusklassning

Status ?	Klassificering
- Ekologisk status	 God
- Tillkomst/härkomst	 Naturlig
- Kemisk status	 Uppnår ej god

Ekologisk status - Biologiska kvalitetsfaktorer ?

Växtplankton	■ God
Näringsämnespåverkan växtplankton	■ God
Klorofyll a	■ Ej klassad
Planktontrofiskt index (PTI)	
Totalbiomassa	■ God
Artantal för växtplankton	■ Ej klassad
Påväxt-kiselalger	
ACID - Surhetsindex för vattendrag och sjöar	
IPS-index för Kiselalger	
Bottenfauna	
ASPT	■ Ej klassad
BQI	■ Ej klassad
MILA	■ Ej klassad
Makrofytter	■ God
Fisk	
Fisk i sjöar (EQR8)	■ Ej klassad
Fisk i sjöar AindexW5	
Fisk i sjöar (EindexW3)	

Ekologisk status - Fysikalisk-Kemiska kvalitetsfaktorer ?

Näringsämnen	■ Hög
Ljusförhållanden	■ Hög
Syrgasförhållanden	■ Måttlig
Försurning	■ Hög
Särskilda förorenande ämnen	■ Ej klassad
Koppar	
Zink	
Metsulfuronmetyl	■ Ej klassad

Ekologisk status - Hydromorfologiska kvalitetsfaktorer ?

Konnektivitet i sjöar	■ Måttlig
Längsgående konnektivitet i sjöar	■ Måttlig
Konnektivitet till närområde och svämplan kring sjöar	
Hydrologisk regim i sjöar	
Vattenståndsvariation i sjöar	
Avvikelse i vinter- eller sommarvattenstånd	
Vattenståndets förändringstakt i sjöar	
Morfologiskt tillstånd i sjöar	■ God
Förändring av sjöars planform	
Bottensubstrat i sjöar	
Strukturer på det grunda vattenområdet i sjöar	
Närområdet runt sjöar	■ God
Svämplanets strukturer och funktion runt sjöar	■ Måttlig

Kemisk status ?

Klassning av prioriterade ämnen och andra ämnen av betydelse

Prioriterade ämnen ■ Uppnår ej god

Atrazin	☐ Ej klassad
Simazin	☐ Ej klassad
Bromerad difenyleter	☒ Uppnår ej god
Kvicksilver och kvicksilverföreningar	☒ Uppnår ej god
PFOS - Perfluoroktansulfonsyra och dess derivater	☐ Ej klassad

Miljöproblem och påverkanskällor

Påverkanskällor ?

Klassificering

Punktkällor - reningsverk

Punktkällor - Bräddning

Punktkällor - IED-industri

Punktkällor - Inte IED-industri

Punktkällor - Förorenade områden

Punktkällor - Deponier

Punktkällor - Lakvatten från gruvdrift

Punktkällor - Vattenbruk

Punktkällor - Andra signifikanta punktkällor

Diffusa källor - Urban markanvändning

Diffusa källor - Jordbruk

Diffusa källor - Skogsbruk

Diffusa källor - Transport och infrastruktur

Diffusa källor - Förorenad mark/gammal industrimark

Diffusa källor - Enskilda avlopp

Diffusa källor - Atmosfärisk deposition

Betydande påverkan

Diffusa källor - Materialtäkt

Diffusa källor - Vattenbruk

Diffusa källor - Andra relevanta

Vattenuttag eller vattenavledning - för jordbruk

Vattenuttag eller vattenavledning för dricksvatten

Vattenuttag eller vattenavledning - för industri

Vattenuttag eller vattenavledning - för kylvatten

Vattenuttag eller vattenavledning - för vattenbruk

Vattenuttag eller vattenavledning - för vattenkraft

Vattenuttag eller vattenavledning - annat

Förändring av konnektivitet genom dammar, barriärer och slussar - för vattenkraft

Förändring av konnektivitet genom dammar, barriärer och slussar - för dricksvatten

Förändring av konnektivitet genom dammar, barriärer och slussar - för översvämningsskydd

Förändring av konnektivitet genom dammar, barriärer och slussar - för bevattning

Förändring av konnektivitet genom dammar, barriärer och slussar - för turism och rekreation

Förändring av konnektivitet genom dammar, barriärer och slussar - för industrin

Förändring av konnektivitet genom dammar, barriärer och slussar - för sjöfart

Förändring av konnektivitet genom dammar, barriärer och slussar– Annat

Förändring av konnektivitet genom dammar, barriärer och slussar - okända eller föråldrade

Förändring av hydrologisk regim - jordbruk

Förändring av hydrologisk regim – Sjöfart

Förändring av hydrologisk regim - vattenkraft

Förändring av hydrologisk regim - offentlig vattenförsörjning

Förändring av hydrologisk regim - fiske och vattenbruk

Förändring av hydrologisk regim - annat

Fysisk förlust av hela eller delar av vattenförekomster

Förändring av morfologiskt tillstånd - för översvämningsskydd

Förändring av morfologiskt tillstånd - för jordbruket

Förändring av morfologiskt tillstånd - för sjöfart

Förändring av morfologiskt tillstånd - annat

Förändring av morfologiskt tillstånd - okända eller föråldrade

Andra hydromorfologiska förändringar

Introducerade sjukdomar eller arter

Exploatering eller borttagande av djur eller växter

Nedskräpning, olaglig avfallsdumpning

Annan signifikant påverkan

Okänd signifikant påverkan

Historisk förorening

Åtgärder

Här presenteras de föreslagna och genomförda åtgärderna för vattenförekomsten.

Juridiskt bindande åtgärder i Vattenmyndigheternas åtgärdsprogram

Vattenmyndigheternas åtgärdsprogram innehåller de åtgärder som myndigheter och kommuner behöver genomföra för att miljö kvalitetsnormerna ska följas. Åtgärdsprogrammen för respektive vattendistrikt hittar du på www.vattenmyndigheterna.se.

Åtgärderna i åtgärdsprogrammet är administrativa åtgärder som är juridiskt bindande. Dessa syftar till att bana väg för de åtgärder som genomförs direkt i vattenmiljöerna för att förbättra vattnets ekologiska och kemiska status.

Möjliga, planerade, pågående och genomförda åtgärder för bättre vattenkvalitet

Nedan visas genomförda och planerade åtgärder samt föreslagna åtgärder som kan behöva genomföras för att uppnå bättre vattenkvalitet. Åtgärderna är inte juridiskt bindande, utan en del i den långsiktiga planeringen för bättre vatten. Det kan finnas ytterligare åtgärder som av olika anledning ännu inte blivit registrerade. Vattenmyndigheterna välkomnar synpunkter och konkreta förbättringsförslag på föreslagna åtgärder.

Miljöövervakning

Övervakningsstation	Program	Undersökning	Programspecifikt ID	Programspecifikt namn
Båven	RMÖ, Växtplankton i sjöar, Södermanlands län	Växtplankton i sjöar		Båven, Saxängen
Båven	RMÖ, vattenkemi i sjöar, Södermanlands län	Vattenkemi		Båven, Saxängen

Båven	RMÖ, Kvicksilver i gädda, Södermanlands län	Kvicksilver i gädda		Båven
Båven	SRK, Nyköpingsåarnas vattenvårdsförbund	Hydrografi och närsalter		
Båven, Sparreholmsbadet				
Oxbro, F29	SRK, Nyköpingsåarnas vattenvårdsförbund	Hydrografi och närsalter	F29	Oxbro
Oxbro, F29	SRK, Nyköpingsåarnas vattenvårdsförbund	SRK påväxt i rinnande vatten - kiselalgsanalys	F29	Oxbro
Båven, utloppsgrassäng	RMÖ, Växtplankton i sjöar, Södermanlands län	Växtplankton i sjöar		Båven, utloppsgrassäng
Båven, utloppsgrassäng	RMÖ, vattenkemi i sjöar, Södermanlands län	Vattenkemi		Båven, utloppsgrassäng
Båven, utloppsgrassäng	RMÖ, Makrofyter i sjöar, Södermanlands län	Makrofyter i Sjöar		Båven, utloppsgrassäng
Båven	NMÖ, Sjöar omdrevsstationer	Omdrevssjöar vattenkemi	653707-156202	Båven
Sparreholmsbadet	Övervakning enligt badvattendirektiv 2006/7/Eg	Kemisk-fysikalisk undersökning	SE0220482000000749	Sparreholmsbadet
Sparreholmsbadet	Övervakning enligt badvattendirektiv 2006/7/Eg	Mikrobiologisk undersökning	SE0220482000000749	Sparreholmsbadet
Flen	RVK, Råvattenkontroll, urval för vattendirektivsövervakning	Ytvattenkemi, råvatten	1785	Flen
Västra Båven	RMÖ, Makrofyter i sjöar, Södermanlands län	Makrofyter i Sjöar		
Båven, Sparreholm-Aspfjärden	RMÖ, Makrofyter i sjöar, Södermanlands län	Makrofyter i Sjöar		
Båven Hornafjärden	RMÖ, Växtplankton i sjöar, Södermanlands län	Växtplankton i sjöar		
Inbåven				
Sparreholm	SRK, Nyköpingsåarnas vattenvårdsförbund	Hydrografi och närsalter	F33	Sparreholm
Sparreholm	SRK, Nyköpingsåarnas vattenvårdsförbund	SRK påväxt i rinnande vatten - kiselalgsanalys	F33	Sparreholm

Skyddade områden

Område	EUID	Områdestyp
Avloppskänsliga områden, inlandsvatten, fosfor	SELK001	Avloppsvattendirektivet
Båven	SE0220303	Natura 2000 SPA Fågeldirektivet , Natura 2000 SCI Habitatdirektivet
Båven	SEA7SE653707-156202	Dricksvattenförsörjning, Artikel 7
Vattenskyddsområden		
Fejbol-Lövåsen - 2004760		
Forssa Östra (Kiviken) - 2004761		
Norrgården (Hasselön) - 2004762		
Båvenöarna	SE0220145	Natura 2000 SPA Fågeldirektivet , Natura 2000 SCI Habitatdirektivet
Känsliga jordbruksområden	SENI1	Nitratkänsliga områden
Sparreholmsbadet	SE0220482000000749	Badvatten

Typtillhörighet

Värde

Typindelning/Typtillhörighet ?

Vattentyp - Sjö

Limnisk vattentypsregion

Medeldjup (m)

Alkalinitet (mekv/l)

Humus (mg Pt/l)

Vatten som ingår i förekomsten

Dessa rinnsträckor och vattenytor ingår i SMHI:s Hydrologiska nätverk som bygger på översiktskartan (1:250 000) som är byggstenar till att skapa vattenförekomster för sjöar och vattendrag.

Den hydrologiska ordningen visar vilken ordning rinnsträckorna och vattenytorna ligger i förekomsten från nedströms och uppåt.

Ordning	RSTID/VYID	VName / RName	Name	Linjekod/Ytkod
	654524-156387		Båven	Sjöar

Vattenversion

I följande versioner har detta objekt existerat

Version

Ytvatten innan versionshantering

SVAR_2010_1

SVAR_2012_2

Datum

2011-05-09 12:09

2011-10-17 12:07

2012-11-08 09:07

Cykel

Förvaltningscykel 1 (2004 - 2009)

Förvaltningscykel 2 (2010 - 2016)

Förlängning av förvaltningscykel 2

Vattentyp

Vattenförekomst

Vattenförekomst under förändring

Vattenförekomst under förändring

Kontakta Länsstyrelsen i Södermanland**E-post** D-DL-beredningssekretariat@lansstyrelsen.se**Hemsida** <http://www.lansstyrelsen.se/sodermanland/Sv/miljo-och-klimat/vatten-och-vattenanvandning/vattenforvaltning/Pages/index.aspx>